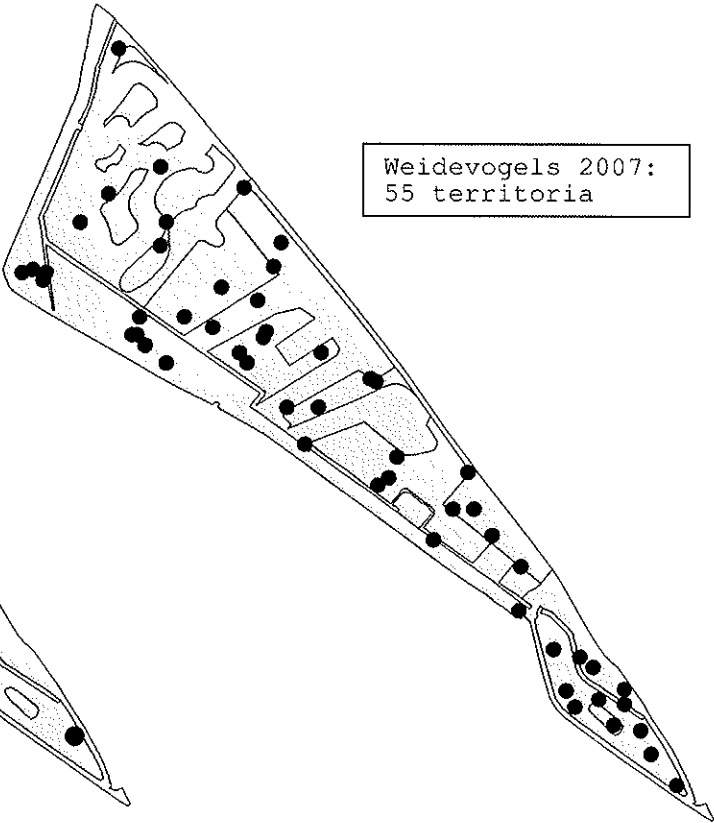
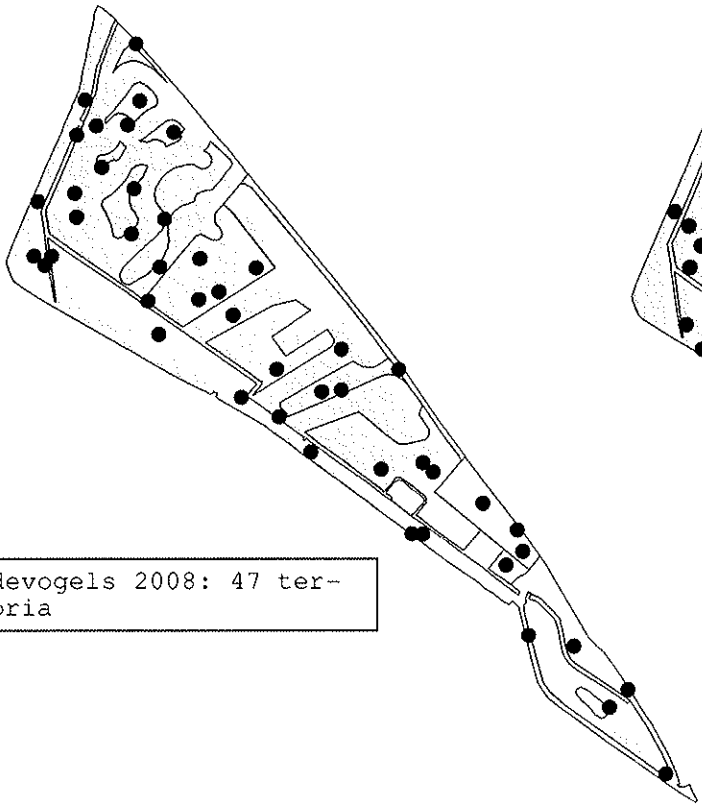

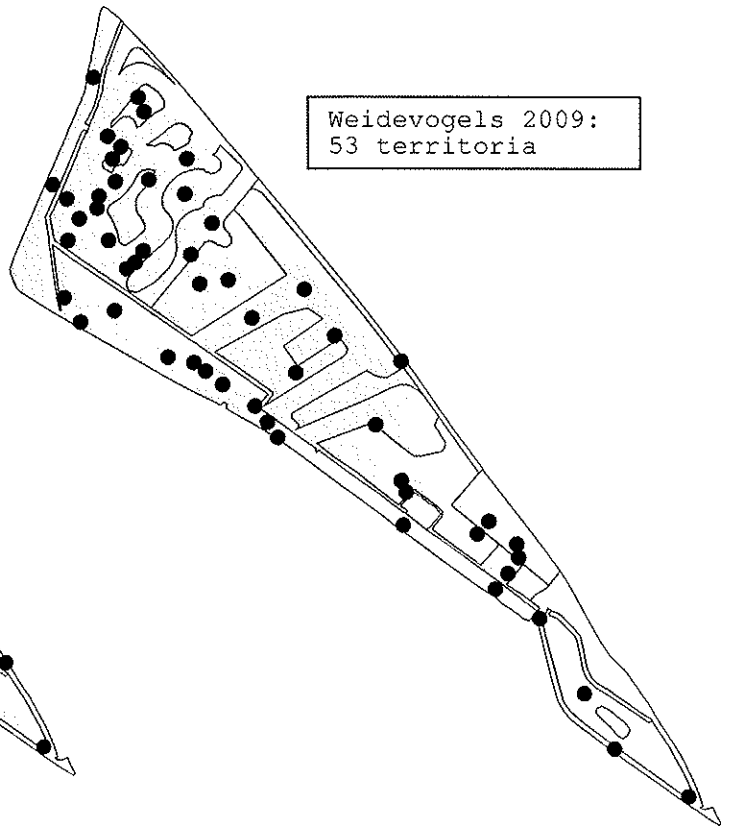
Rietgors 3 territoria

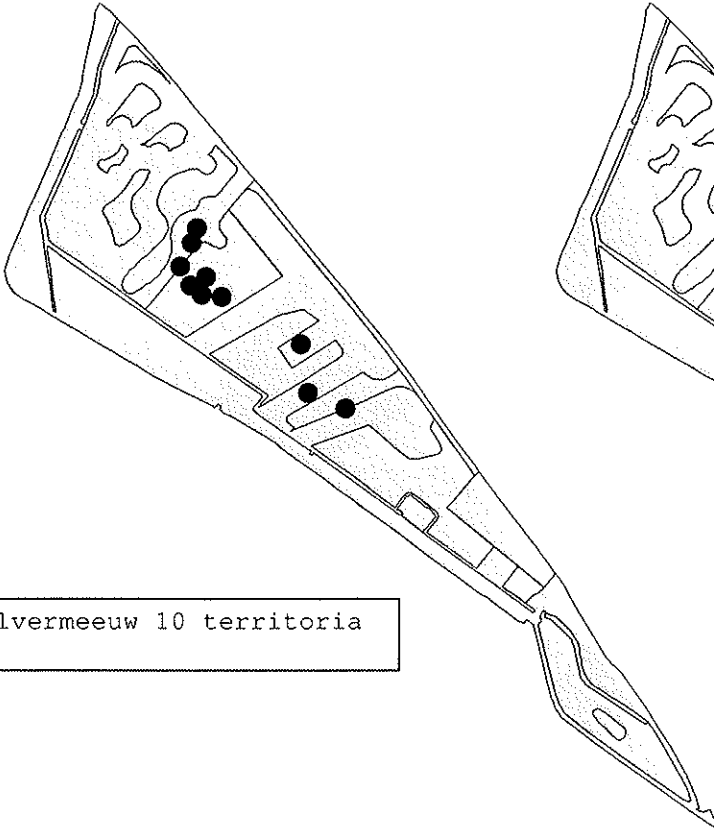
Weidevogels 2007:
55 territoria

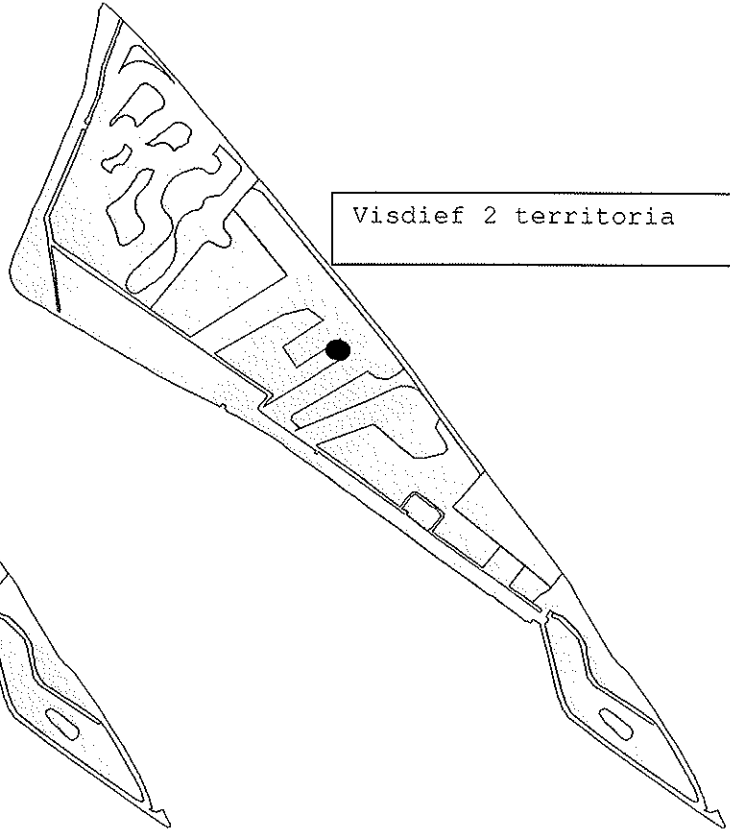
Weidevogels 2008: 47 ter-
ritoria

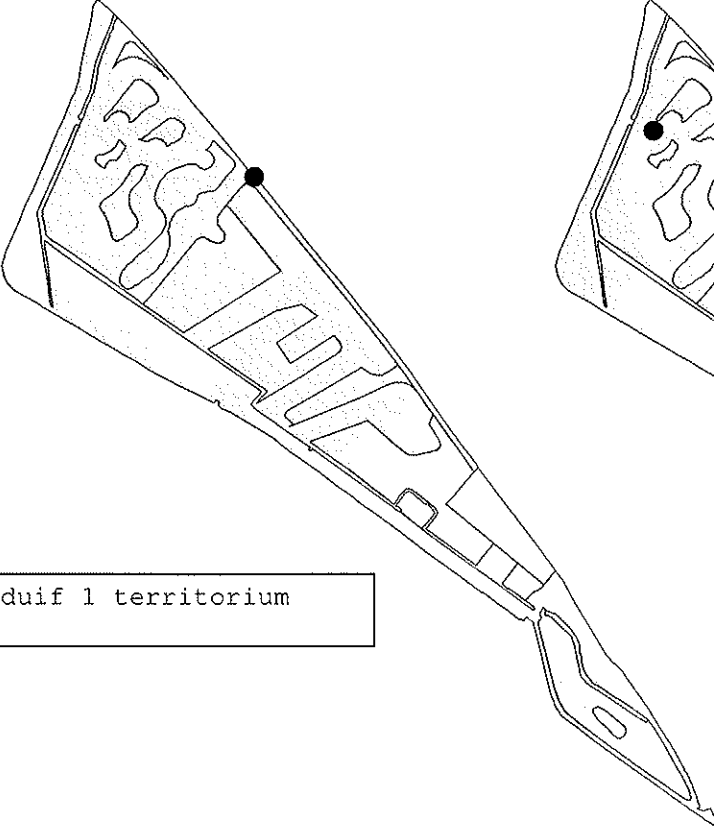
Weidevogels 2009:
53 territoria

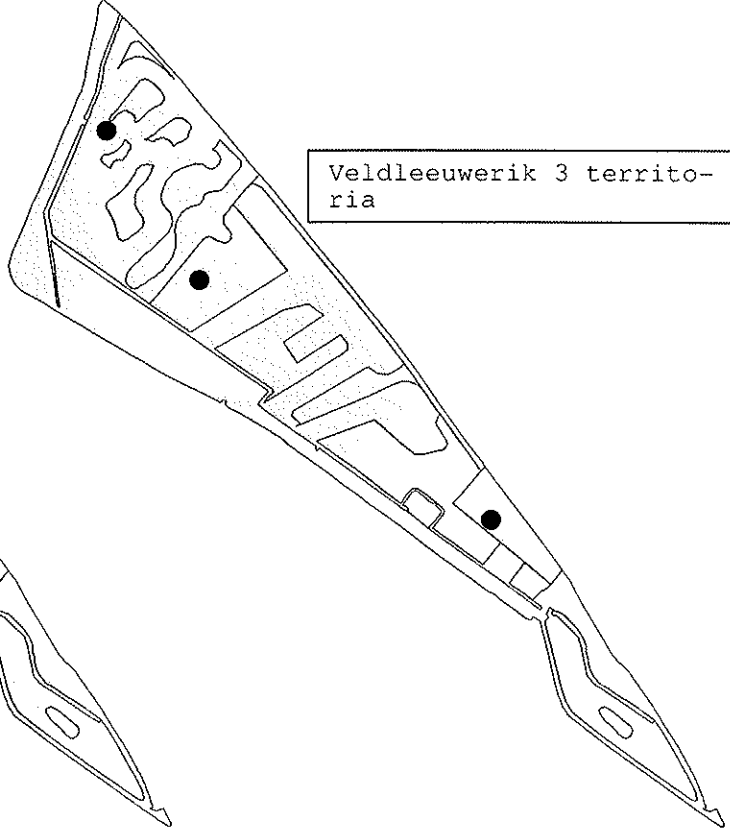
Zilvermeeuw 10 territoria

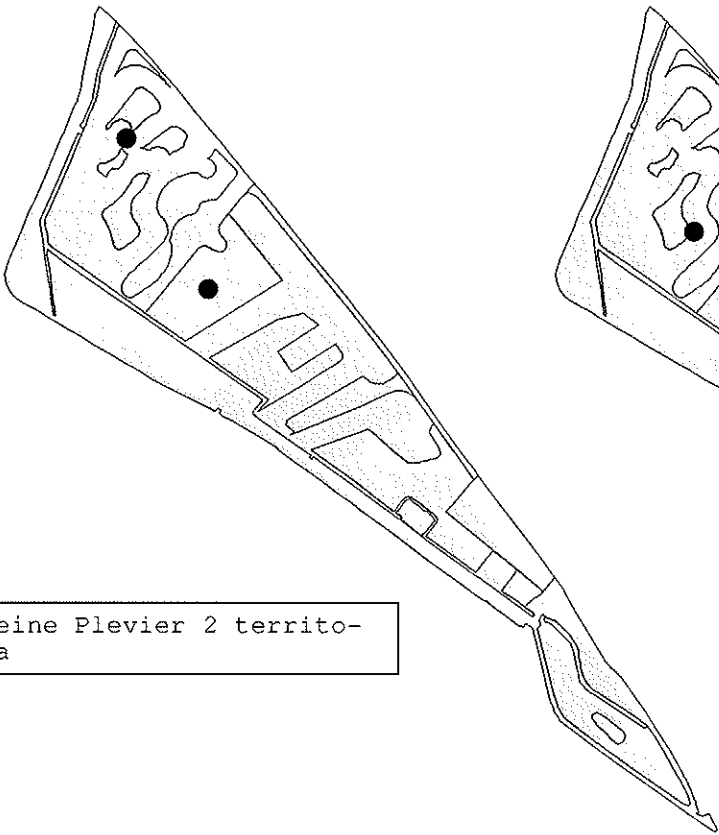
Visdief 2 territoria

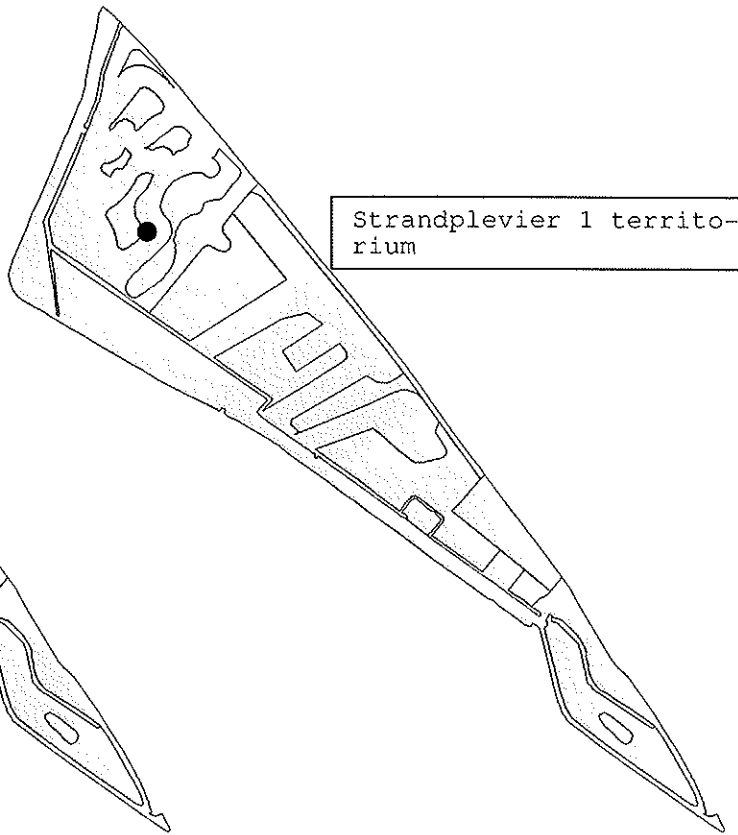
Houtduif 1 territorium

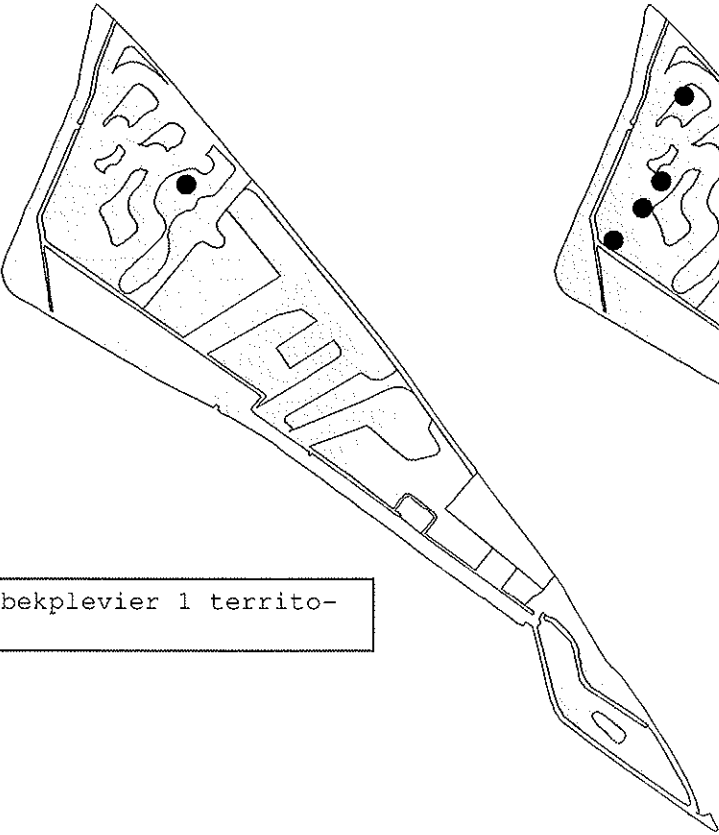
Veldleeuwerik 3 territoria

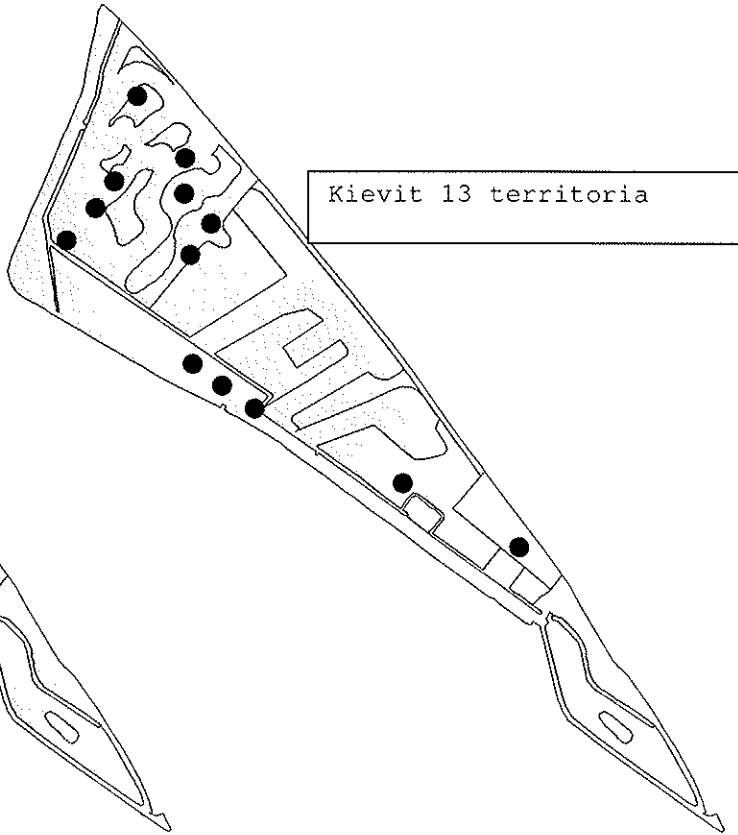
Kleine Plevier 2 territoria

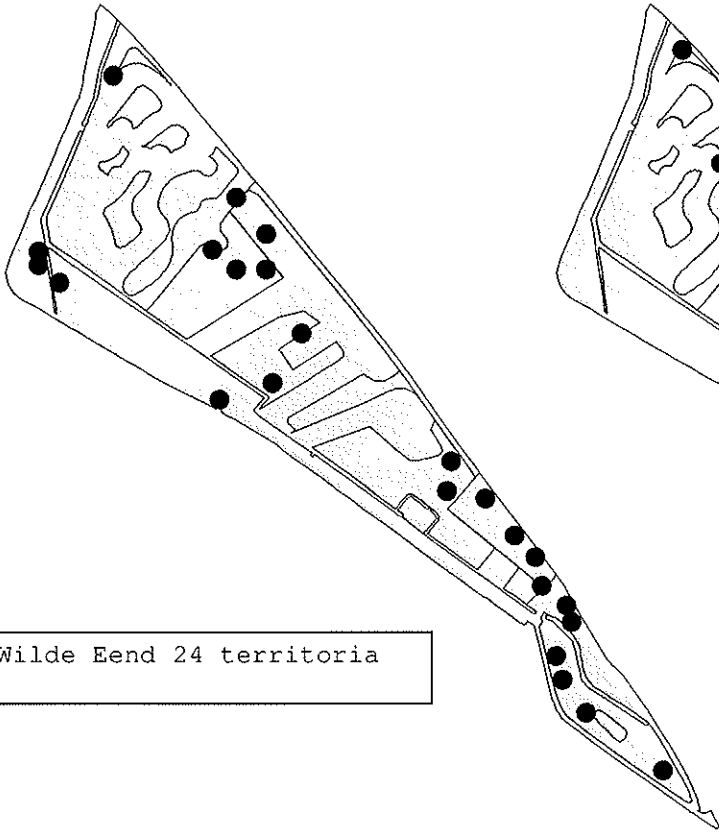
Strandplevier 1 territorium

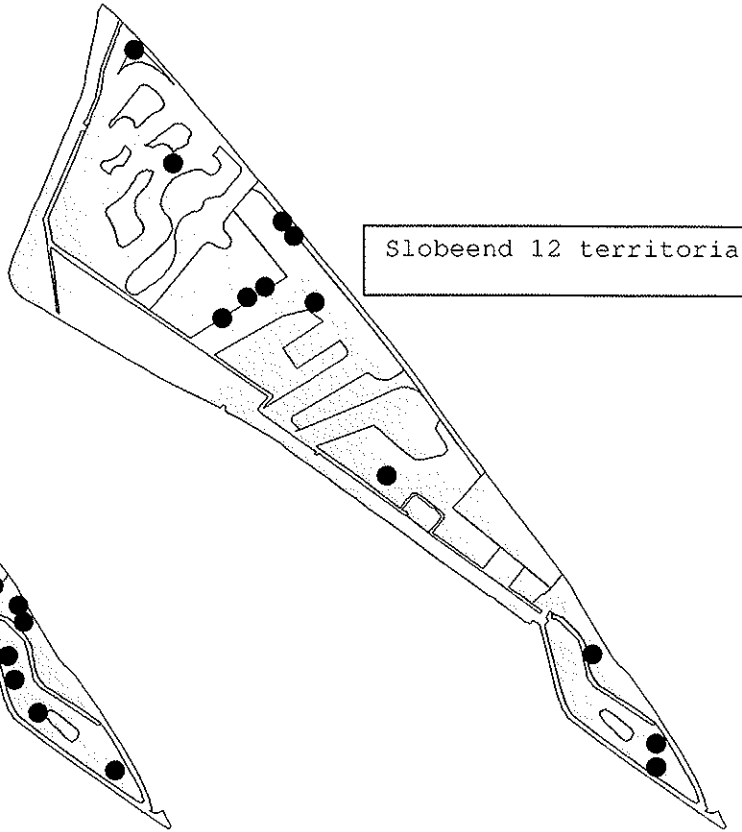
Bontbekplevier 1 territorium

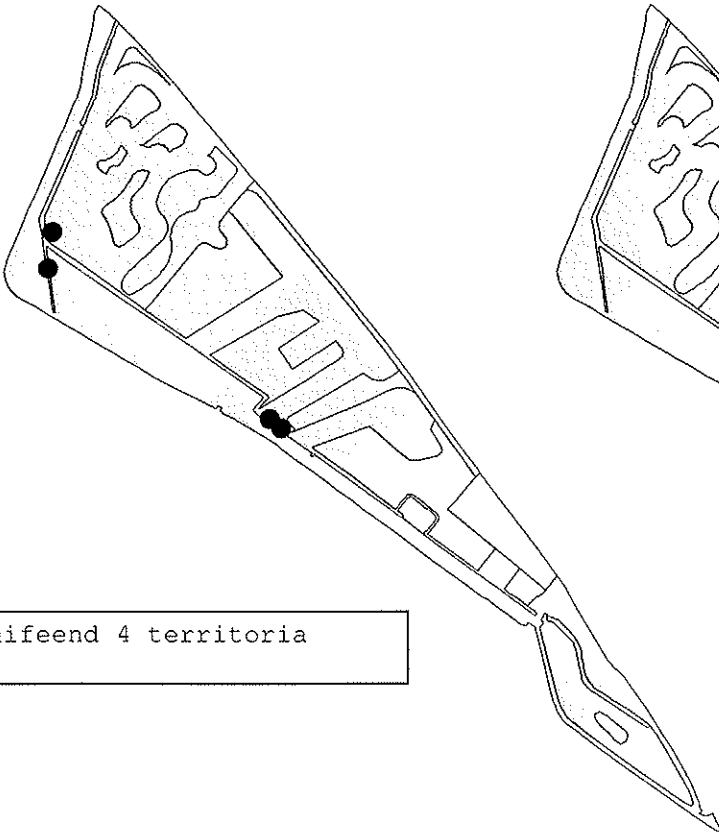
Kievit 13 territoria

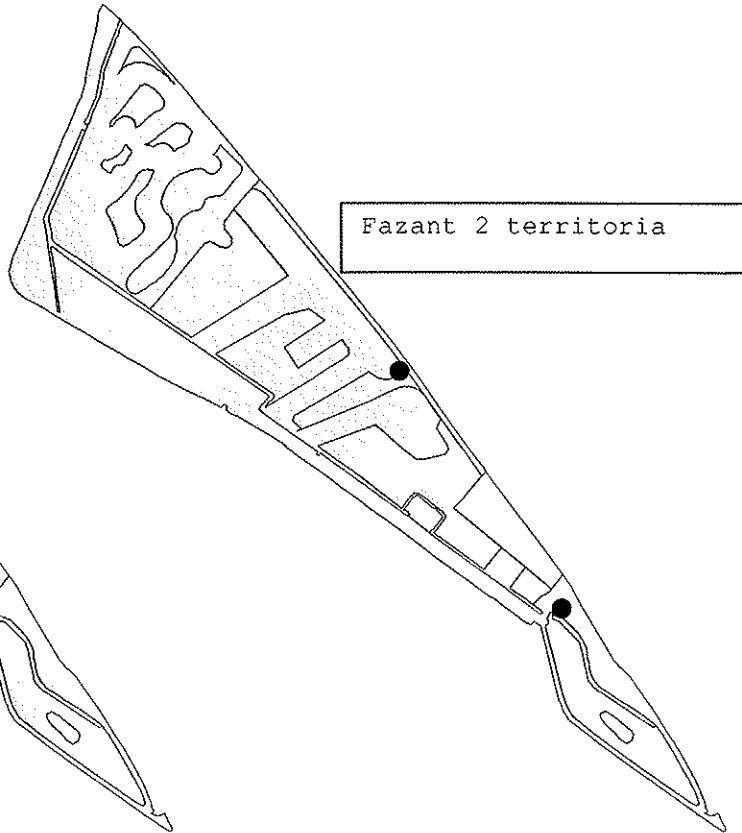
Wilde Eend 24 territoria

Slobeend 12 territoria

Kuifeend 4 territoria

Fazant 2 territoria

BIJLAGE: SOORTKAARTEN

De soortkaarten van alle broedvogelsoorten in 2009 en die van weidevogels in 2007-2009. Elke zwarte stip stelt één territorium voor, de stippen zijn geplaatst in het denkbeeldige centrum van de territoria. In geval van kolonies of grote concentraties nesten is een grote stip weergegeven met daarbij het aantal nesten op die locatie.

soort	aantal territoria 2009
Grauwe Gans	5
Canadese Gans	4
Brandgans	51
Bergeend	8
Wilde Eend	24
Slobeend *	12
Kuifeend	4
Bruine Kiekendief	
Fazant	2
Waterhoen	1
Meerkoet	7
Scholekster	12
Kluut	53
Kleine Plevier	2
Bontbekplevier *	1
Strandplevier *	1
Kievit	13
Grutto *	2
Tureluur *	11
Kokmeeuw	74
Kleine Mantelmeeuw	2
Zilvermeeuw	10
Visdief *	2
Houtduif	1
Veldleeuwerik *	3
Graspieper *	11
Gele Kwikstaart *	1
Blauwborst	
Graszanger	1
Kleine Karekiet	3
Rietgors	3
weidevogels 2007	55
weidevogels 2008	47
weidevogels 2009	53

Weidevogels

De ontwikkelingen bij de weidevogels zijn overwegend positief. Scholekster, Kievit, Tureluur, Veldleeuwerik en Graspieper zijn min of meer stabiel. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat één van de territoria Veldleeuwerik van 2009 grotendeels buiten het gebied lag. De Grutto vestigde zich met één paar in 2008 en dit jaar broedden er twee paar. De Gele Kwikstaart broedde dit jaar voor het eerst. Deze positieve trend, hoewel bescheiden, is verheugend in deze tijd van landelijk afnemende aantallen weidevogels!

In de bijlage zijn gecombineerde verspreidingskaarten van weidevogels in 2007-2009 opgenomen. Hieraan valt op dat verspreiding in 2009 meer geconcentreerd is in het westelijke deel vergeleken met de twee voorgaande jaren.

Figuur 7. Jonge Tureluur, Inlaag Coudorpe 19-5-2007.

Vogels van riet & ruigte

Deze soortgroep is matig vertegenwoordigd in de Inlaag Coudorpe. Soorten die bij deze groep horen zijn: Bruine Kiekendief, Fazant, Blauwborst, Graszanger, Kleine Karekiet en Rietgors. Bruine Kiekendief en Blauwborst kwamen dit jaar niet meer tot broeden, de Rietgors nam af. De Bruine Kiekendief broedde wel aan de andere kant van de Westerscheldetunnelweg, mogelijk betreft dit het paar wat eerder in de inlaag broedde. De zeldzame Graszanger, die de afgelopen jaren aan een opmars in Zeeland bezig is, nam af van twee naar één territorium. Voor deze soorten is de hoeveelheid riet en ruigtekruiden van groot belang. Met ingang van 2008 wordt het gehele gebied begraasd met voornamelijk schapen. Het vee zorgt er voor dat de vegetatie over het algemeen kort wordt gehouden, een situatie die gunstig is voor weide- en kustbroedvogels maar niet voor vogels van riet & ruigte.

Tabel 1. Aantal territoria van broedvogels in de Inlaag Coudorpe in de jaren 2007-2009. Rode Lijstsoorten zijn aangeduid met een sterretje.

soort	2007	2008	2009
Grauwe Gans			5
Canadese Gans	2	2	4
Brandgans	38	40	51
Bergeend	10	9	8
Wilde Eend	21	36	24
Slobeend *	6	12	12
Kuifeend	3	3	4
Bruine Kiekendief		1	
Fazant	5	4	2
Waterhoen	4	1	1
Meerkoet	5	5	7
Scholekster	10	12	12
Kluut	62	84	53
Kleine Plevier	2	2	2
Bontbekplevier *	1		1
Strandplevier *	1	1	1
Kievit	14	12	13
Grutto *		1	2
Tureluur *	13	9	11
Kokmeeuw	52	53	74
Kleine Mantelmeeuw		1	2
Zilvermeeuw	4	14	10
Visdief *			2
Houtduif			1
Veldleeuwerik *	4	1	3
Graspieper *	14	12	11
Gele Kwikstaart *			1
Blauwborst	1		
Graszanger		2	1
Kleine Karekiet	7	6	3
Rietgors	2	7	3
totaal:	279	323	324
aantal soorten:	23	25	29

2 Werkwijze

2.1 Veldwerk

Broedvogels werden geïnventariseerd volgens de uitgebreide territoriumkartering (Hustings *et al.* 1985) conform de richtlijnen van de Handleiding Broedvogel Monitoring Project (van Dijk 2004).

Er werden per broedseizoen zes volledige bezoeken aan het gebied gebracht. Er werd op verschillende plaatsen gestart om zo veel mogelijk terreindelen in de vroege ochtend te bezoeken.

De bezoeken vonden plaats vanaf een half uur vóór zonsopgang tot enkele uren erna. Nachtbezoeken werden niet gebracht omdat nachtactieve vogelsoorten niet te verwachten waren. Alle relevante waarnemingen van potentiële broedvogels werden ingetekend op 1:5.000 veldkaarten. Alleen in geval van Brandganzen en soms kustbroedvogels werd gezocht naar nesten.

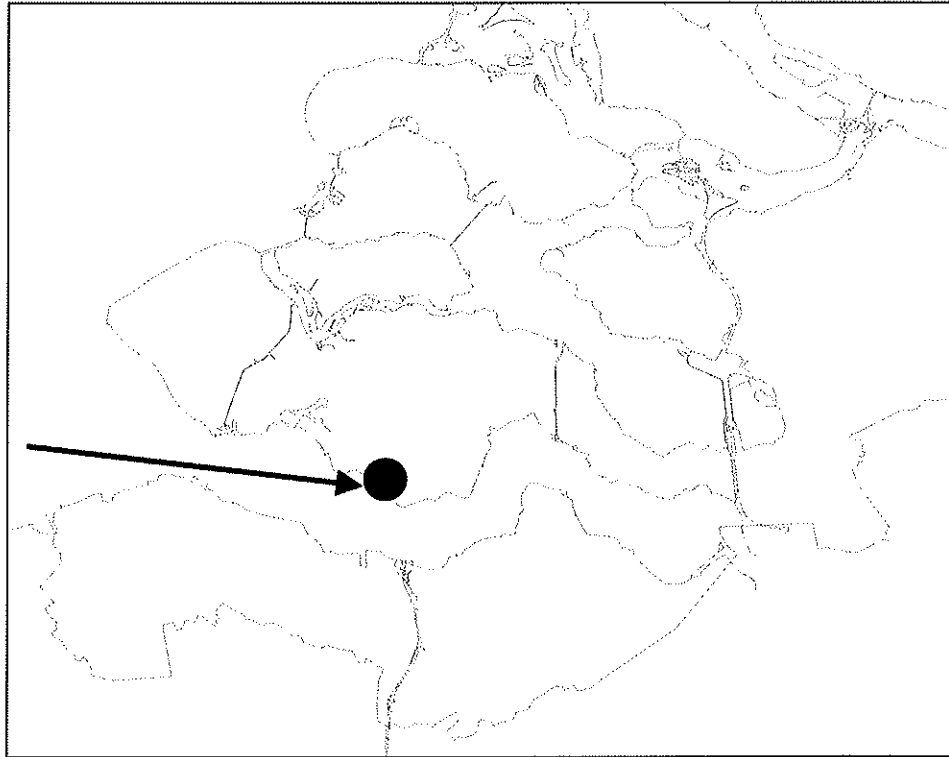
2.2 Interpretatie

Gegevens van de veldkaarten werden overgezet op soortkaarten. Interpretatie van de waarnemingen geschiedde zoals beschreven in van Dijk (2004). De inventarisatiemethode is gebaseerd op het karteren van territoria. Een territorium wordt aangenomen wanneer binnen het onderzoeksgebied voldoende geldige waarnemingen zijn gedaan binnen soortspecifieke datumgrenzen. Dit houdt in dat de feitelijke nestplaats niet bekend hoeft te zijn en soms zelfs buiten het onderzoeksgebied kan liggen.

Figuur 5. Kolonie Kokmeeuwen 21-4-2005

1 Beschrijving onderzoeksgebied Inlaag Coudorpe

Figuur 2. Ligging van het in geïnventariseerde gebied in Zeeland.

Ten westen van Ellewoutsdijk is ter compensatie van de aanleg van de Westerscheldetunnel een natuurontwikkelingsgebied van 42 hectare aangelegd tussen de dijk langs de Westerschelde en de ingang van de Westerscheldetunnel. Daarbij stond de nabijgelegen Inlaag 1887 bij Ellewoutsdijk model. Omdat er voor de aanleg van geluidswallen langs de tunnelweg veel klei benodigd was, kon een op een inlaag lijkend gebied worden aangelegd met afwisseling van water en land. In het gebied zijn sporen van een Romeinse nederzetting aangetroffen die na onderzoek zijn afgedekt. Voor passanten zijn de contouren van een oude boerderij zichtbaar gemaakt door middel van paaltjes langs de weg onderaan de dijk.

In 2001 werd een aanvang gemaakt met de aanleg, in 2005 werd het gebied overgedragen aan de Vereniging Natuurmonumenten, vandaar de officiële naam “Inlaag 2005”. Door de vondst van de Romeinse nederzetting kwam het werk enige tijd stil te liggen. Pas in 2008 werd het gebied definitief ingericht, zodat ook begrazing kon worden ingezet.

Het Beheer bestaat uit begrazing met schapen, een klein deel onderaan de dijk in eigendom van het Waterschap (zuidwestrand) wordt met paarden begraaft. Verder wordt gestuurd met het waterpeil: er wordt een verschillend zomer- en winterpeil gehanteerd. Op 1 maart wordt het water middels een stuw afgelaten, en vanaf oktober weer vastgehouden.

Het streefpeil voor het kruiden- en faunarijk grasland ligt in de zomer op -0,80 m NAP en in de winter op op -0,40 m NAP. In de zilte- en overstromingsgraslanden is dit in de zomer -1,60 tot -1,70 m NAP en in de winter -1,10 tot -1,20 m NAP (Geene, 2008). De zoute kwel in het

Colofon

©

Foto's: Mark Hoekstein

Wijze van citeren: Hoekstein M. & A. Hannewijk 2009. Broedvogels van de Inlaag Coudorpe (Inlaag 2005) in 2007-2009. Mededeling 38, KNNV vogelwerkgroep de Bevelanden, Goes.

Foto voorzijde: Vrouwtje Strandplevier, Coudorpe 15-6-2007.